

Mye har skjedd etter Rambøll-rapporten

Av Lise Sannerud, direktør i Kriminalomsorgsdirektoratet

I et innlegg på KY-siden med overskriften «Hvor lenge tåler vi at varsellampene blinker?» gjøres det en oppsummering av hva som har skjedd etter at Rambøll-rapporten med kartlegging av psykiske belastningsskader ble lagt frem for ett år siden.

KY ble invitert til å være med i den partssammensatte arbeidsgruppen som KDI ga i oppgave å følge opp Rambøll-rapporten. Det takket KY ja til, og de har hele veien hatt mulighet til å fremme sine synspunkter på rapporten. Det har de da også gjort, og det har utvilsomt vært viktige bidrag.

Arbeidsgruppen skal som det står i innlegget foreslå nødvendige tiltak, behov og prioriteringer inkludert beregninger av hva det vil koste å gjennomføre tiltakene. Det har de gjort, og jeg er takknemlig for både omfanget og grundigheten i arbeidet deres.

Som øverste leder for kriminalomsorgen har jeg ansvar for virksomheten, og dermed også for at vi overholder de budsjetter vi hvert år får fra våre politikere. Det er vel kjent at kriminalomsorgens budsjetter i en årrekke har vært svært trange, og dette vil nødvendigvis være en hemsko også når vi skal følge opp Rambøll-rapporten: Ting går ikke nødvendigvis så fort som både KY, jeg selv og mange andre i etaten ønsker.

Innlegget kan skape et inntrykk av at det ikke her skjedd noe etter at Rambøll-rapporten ble lagt frem, men samtidig listes det opp en lang rekke tiltak som er kommet i kjølvannet av rapporten og arbeidsgruppens arbeid:

«Det er foretatt en kartlegging av bemanningsbehovet og gjort en grundig gjennomgang av innmeldt status og behov. Det er avsatt 40 millioner i budsjettet for 2024 til økt bemanning, og midler til rekruttering for å styrke bemanningen. Det ble fordelt 49 stillinger på 15 ulike enheter, Etatsledergruppen endret Rambøll gruppens anbefaling. Det er gjennomført 2.5.3 forhandlinger hvor det ble avsatt 20 millioner til ekstraordinære lønnsforhandlinger, arbeidsgiver valgte å øke dette beløpet til 23 millioner. De ekstraordinære lønnsforhandlingene ga økt lønn til mer enn 1150 fengselsbetjenter og 430 i andre stillingsgrupper i førstelinjen».

Kort oppsummert: Her ser vi at det er tatt viktige og gode skritt i riktig retning i løpet av året som har gått siden Rambøll-rapporten kom. Men det er selvfølgelig ikke nok, og derfor fortsetter vi arbeidet.

Videre heter det i innlegget at *«det er en opplevelse at kriminalomsorgens ledere ikke tar rapporten om psykiske belastningsskader hos ansatte på alvor».*

Det er en opplevelse jeg ikke deler. Tvert imot opplever jeg at både ledere og andre medarbeidere har møtt rapporten med stor interesse, stort engasjement og vilje til å få til endringer og forbedringer.

I innlegget står det også at «*vi har fem ulike regioner og et utall ulike enhetsledere som opererer som de selv ønsker*». Nei, de gjør ikke det, de opererer etter en styringsdialog med overordnet nivå, enhetene med regionene og regionene med KDI. Og så er det slik at utfordringsbildet og situasjonen kan variere fra enhet til enhet og fra region til region, og da må nødvendigvis også løsningene bli noe forskjellige. Jeg er enig i at enkelte ting bør kunne gå raskere, og det er noe KDI vil følge opp i styringsdialogen.

Det hevdes også at «*det er ingen som erkjenner eller ønsker å bruke virkemidlene i hovedtariffavtalen for å beholde og rekruttere ansatte*». Vi kan være enige om at å rekruttere og beholde ansatte er to av våre største utfordringer, og min opplevelse er at det for tiden arbeides både intenst og grundig med både å rekruttere og beholde ansatte.

Jeg kan heller ikke stille meg bak påstanden om at «*direktoratet tillater at regionalt og lokalt nivå spiller russisk rulett med helsen til de ansatte*». KDI har en tett og god dialog med lederne nedover i organisasjonen, og de gir oss særdeles tydelige tilbakemeldinger om hvor skoen trykker hos dem. Og det er dessverre slik at mangelen på ressurser fører til at heller ikke de kan få gjennomslag for alle gode tanker, ideer og forslag. Tvert imot blir de altfor ofte sittende med den krevende oppgaven det er å drifte en enhet med altfor knappe ressurser. Ofte er det som å legge kabal med fem kort for lite.

Man kan ikke snu en supertanker på en femøring og man kan heller ikke «reparere» hele kriminalomsorgen på ett år. Både KY og andre kan være helt trygge på at KDI holder våre overordnede myndigheter løpende informert om den svært krevende situasjonen kriminalomsorgen står i.

Mye har skjedd etter at Rambøll-rapporten kom, men vi er langt fra å være i mål, og derfor fortsetter arbeidet med å styrke kriminalomsorgen og få til gode endringer for ansatte som står i en svært krevende arbeidssituasjon. Jeg takker KY for deres engasjement i dette.